

Kommunal- og distriktsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Dato: 22.04.2024
Vår ref: 24/00375-2
Deres ref: 24/368-1

Innspill fra DMF til høring av forslag til ny kart- og planforskrift

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 24. januar 2024.

Kommunal- og distriktsdepartementet har sendt Forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister (kart- og planforskriften) på høring.

Kart- og planforskriften utfyller blant annet plan- og bygningsloven § 2-1 om kart og stedfestet informasjon og § 2-2 om kommunalt planregister. Formålet med forskriften er å legge til rette for en god framstilling av arealplaner og forvaltning av det offentlige kartgrunnlaget og de kommunale planregistrene. Som følge av forslag til flere strukturelle endringer i forskriften, foreslår departementet at gjeldende forskrift oppheves, samtidig som det vedtas en ny kart- og planforskrift.

DMFs kommentarer til 8.2.4 Massedeponi

Departementet foreslår flere nye underformål til reguleringsplan og kommuneplanens arealdel, deriblant eget formål for massedeponi underlagt hovedformålet bebyggelse og anlegg. Forslaget underbygges med fordelen for sirkulærøkonomi, der masser gjenbrukes for å redusere uttak av nytt byggeråstoff. DMF støtter dette forslaget, og ser det som et gunstig virkemiddel for å innlemme masseforvaltning i arealplanleggingen. Vi erfarer at muligheten for å benytte *annen særskilt angitt bebyggelse og anlegg (1590)* i mindre grad blir brukt i reguleringsplaner, og blandes sammen med andre underformål. Et eget formål for mottak og deponering av masser, kan bidra til at eksempelvis formålet råstoffutvinning, forbeholdes riktig type bruk, og det er mulig å unngå å måtte innarbeide bestemmelser som tillater deponering av masser i andre formål.

DMFs kommentarer til endringsforslag til bestemmelser som gjelder digital framstilling av arealplan:

Vår generelle oppfatning av forslag til revidert forskrift er at den i større grad enn tidligere ivaretar krav til digital framstilling av arealplan, også når det gjelder konsekvensutredninger. Foreslåtte endringer med krav til utarbeiding av plankartet og digital framstilling av plandata er etter DMFs vurdering en betraktelig tydeliggjøring av digitaliseringskravene.

Vår erfaring med kommuneplanens arealdel er at det som regel er et spesielt tidkrevende arbeid å følge opp konsekvensutredninger som ikke forekommer i digital form. Alle utredete arealinnspill i konsekvensutredningen, danner grunnlag for arealanalyse mot ulike sektorlovverk. DMF ønsker eksempelvis å utføre konfliktanalyse for å se om alle foreslåtte enkeltområder som er utredet kommer i berøring med viktige mineralressurser.

DMF etterspør ofte digitalt planforslag i form av SOSI-fil fra planmyndigheten. Ettersom konsekvensutredningen med kartfestede enkeltområder er en del av planforslaget på høring jf. plan- og bygningsloven § 4-2, bør den følgelig også inngå i digitalt forslag til plankart, eller som eget digitalt vedlegg. Vi erfarer at enkeltområder i konsekvensutredningen sjelden blir implementert i det digitale kartgrunnlaget. Når det finnes digital versjon av forslag til ny arealbruk, har vi kunnet utføre en betraktelig mer effektiv og presis saksbehandling uten manuelle søk i kart etter alle foreslåtte formålsområder.

4.4. § 9 Krav om å levere data i digital form

Bestemmelsene i ny § 9 angir en ny og endret definisjon av tidligere § 7 første ledd i gjeldende forskrift, ved at departementet foreslår digital datalevering som hovedregel. Nytt første ledd angir at den som fremmer planforslag skal levere planen i digital form, og nytt andre ledd presiserer i tillegg at også kommunen må kunne levere slike data digitalt.

DMF anser forslag til ny § 9 som en klar presisering av at kommunene både kan kreve å få innspill til nye arealformål levert som digitale kartdata fra forslagsstillere, og at kommunene må kunne levere konsekvensutredete innspill i digital form til høringsparter. Krav i bestemmelser om digital leveranse av data underbygges videre med forslag til forsterkede bestemmelser til utforming av arealplan (§ 10) og mer konkret utarbeiding av selve plankartet (§ 11). Samlet vil dette etter DMFs syn muliggjøre en større samlet digital behandling av arealdata på tvers av kommunene og samtidig kunne muliggjøre helhetlige arealbruksanalyser på regionalt og nasjonalt nivå.

5.2. Arealplan (§ 10)

Departementet foreslår en ny utforming av gjeldende bestemmelse § 9 i forskriften. Andre ledd i § 9 i gjeldende forskrift erstattes av andre ledd i ny § 10, og har følgende formulering:

«Planen skal organiseres med plandata i digital form angitt som separate og entydige objekter kodet i samsvar med Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister (...).»

Opprinnelig var denne bestemmelsen kun rettet mot digitalt planregister, i form av kommunens interne kartinnsyn, der det i sjeldne tilfeller er mulighet for konfliktanalyse. Vi vurderer den nye formuleringen som en forbedring av bestemmelsen som også underbygger departementets forslag om digital datalevering som hovedregel i ny § 9.

5.3 Plankartet (§ 11)

Departementet foreslår at bestemmelsene som gjelder plankartet samles i en ny § 11, der bestemmelsene erstatter gjeldende § 9 tredje, fjerde, femte og sjette ledd. En del

av denne endringen gjelder skillet mellom eksisterende og nye arealformål med følgende ordlyd:

«I arealdel til kommuneplan skal plankartet skille mellom eksisterende og nye arealformål».

Dette har vært praktisert tidligere i tråd med Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Likevel har det ikke vært gitt tydelige føringer i kart- og planforskriften for skillet mellom eksisterende og nye formål. Departementet forklarer endring av bestemmelsen med følgende: *«Arealformål som var avsatt i gjeldende arealdel til kommuneplanen og som videreføres i ny plan, skal framstilles som eksisterende. Dette gjelder uavhengig av om området er utbygd eller ikke. Arealformål som ikke har vært avsatt i gjeldende arealdel til kommuneplanen skal vises som nye arealformål. Skillet er begrunnet med at det skal være mulig å se hvor **konsekvensutredning** eventuelt skal utarbeides.»* DMF tolker endringsforslaget til at foreslåtte områder som er aktuelle for konsekvensutredning blir bedre synliggjort i det digitale planforslaget. Dermed blir det enklere å separere nye områder fra eksisterende arealformål i vedtatt plan, uten å skille ut områdene enkeltvis basert på oppgitt formålsnavn.

Referanser til feltnavn

DMF opplever at navngivingen (koding) på bestemte formålsområder i plankart (feltnavn), ofte ikke samsvarer med konsekvensutredning og planbeskrivelse. Det samme erfarer vi også i enkelte tilfeller når vi får tilsendt SOSI-fil av planforslaget. Ved gjennomgang av hvilke formål som videreføres i revidert plan og hvilke som eventuelt tas ut, er det ofte problematisk å se sammenhengen mellom dokumenter og plankart, når det ikke er referert til samme feltnavn. Det er ikke noen nytt forslag i forskriften, etter det DMF kan se, som stiller krav til korrekt gjengivelse av feltnavn på tvers av dokumentene, kravet er kun til angivelsen i kart. Det bør vurderes om det skal stilles et mer konkret krav til bruken av feltnavn på tvers av dokumentene som skal henvise til områder i kartet.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
avdelingsdirektør

Lars Libach
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Karoline Walsøe Egholm

Mottakere:

Kommunal- og
distriktsdepartementet

Postboks 8112 Dep

0032 OSLO